

Pravda a odpověď

Pravda není něčím hotovým a daným, nýbrž je to výzva, která vyžaduje naši odpověď, tj. výzva, na kterou máme, ba musíme odpovědět, a to podle svých možností a schopností. Pravda tedy není něco pevného, k čemu bychom se snad mohli a měli přibližovat (jak o tom jsme uvyklí mluvit; už Hegel věděl a napsal, že pravda není až na konci našeho úsilí, nýbrž musí být přítomna každé jeho fázi a v každém okamžiku – ovšem tu „přítomnost“ chápal dost jinak než my); tj. odpovídat na výzvu pravdy nelze tak, že jsme obráceni k „té“ pravdě, nýbrž jen tak, že ji máme spíše jakoby za zády, protože pravda nás posílá, abychom šli s jejím světlem a v jejím světle vyjasňovat, jak se to má s tím, co „jest“, tedy se vším, včetně nás. Řekové měli možnost takovou aktivitu nazvat ALÉTHEYEIN, zatímco v češtině nic podobného nemáme k dispozici (musili bychom říci: „pravditi“). Naše „odpovědnost“ tedy nespočívá v tom, že bychom pravdě (Pravdě) odpovídali na její výzvu tak, že bych té Pravdě „dávali“ odpověď, nýbrž tak, že na všechny možné podněty a výzvy, doléhající k nám ze světa kolem nás, odpovídáme (reagujeme) „v pravdě“, tj. ve smyslu a ve směru Pravdy, ve směru, kterým je obrácena sama Pravda.

(Písek, 050831-4.)